

KADERS OM KOERS TE HOUDEN

Voorzitter, College, Leden van de Raad,

De kadernota 2022 is de laatste kadernota 2022 van deze collegeperiode. Deze nota markeert een periode die achter ons ligt en blikst vooruit op het volgende jaar en verder. Het markeert de periode van deze coalitie van GBT (Elke kern telt) en CU (Vanuit de Kern) die de afgelopen jaren onder de vlag “Kernachtig & veranderend Twenterand” voeren. Welke koers is er gevaren en wordt er gevaren in het laatste jaar?

Keuzes van deze koers moeten uiteindelijk bepaald en vertaald bij de kadernota als opmaat naar de programmabegroting die in het najaar vastgesteld wordt door de raad. Keuzes moeten gemaakt worden met voldoende zicht op de werkelijkheid en moeten passen binnen het ‘huishoudboekje’ of te wel de financiële kaders van de gemeente. Wij onderscheiden twee kaders die met elkaar verweven zijn, namelijk principiële kaders en praktische kaders.

Principiële Kaders

Wat de SGP bindt is de Bijbelse boodschap als grondslag en inspiratiebron bij het zoeken naar oplossingen voor hedendaagse problemen. Een blijvende opdracht niet alleen voor SGP’ers, maar voor alle mensen. Voor velen is gelukkig het geloof tot steun. Zeker in moeilijke tijden, een houvast! Voorzitter dat is de diepere dimensie van ‘koers houden’. Laat de bijbel, het Woord van God, het kompas zijn in ons leven!

Bij het begin van deze raadsperiode, bij de bespreking van het Coalitieakkoord in 2018 hebben we de omissie blootgelegd dat het christelijk karakter niet benoemd werd. Twenterand dreigt inderdaad kernachtig te veranderen door bijvoorbeeld koopzondagen in te voeren. De mening van de meerderheid van de inwoners en de ondernemers van Vriezenveen en Den Ham werd achteloos terzijde geschoven. Ongeacht de mooie woorden door te stellen dat het College de identiteit van de kernen wil behouden en versterken... Wat is de werkelijke bedoeling van het College?

Praktische Kaders

De financiële positie is de laatste jaren zorgelijk. De saldi vanaf 2022 vertonen fors oplopende tekorten. Naast het structurele evenwicht is de weerstandscapaciteit niet

op niveau om mogelijke risico's te kunnen opvangen. Ook de toezichthouder bestempelde de financiële situatie van Twenterand als zorgelijk: code oranje.

Om te komen tot een goed onderbouwde behandeling van de kadernota is het noodzakelijk dat de jaarrekening 2020 en de ontwikkelingen c.q. effecten die in de eerste maanden van het huidige jaar 2021 bekend zijn bij de raad.

Aan de ene kant is de roep vanuit de gemeenten aan de Rijksoverheid om meer financiële middelen om de (wettelijke) taken en verantwoordelijkheden behoorlijk te kunnen uitvoeren. Aan de andere kant maken de gemeenten keuzes waaraan de middelen worden besteed. Voor Twenterand zodanig dat sinds het aantreden van deze coalitie de kapitaallasten zijn verdubbeld. Er wordt gedurig uit de Algemene Risico Reserve of andere Reserves onttrokken terwijl het weerstandsniveau al te laag is. Al jaren wordt geroepen dat de rek er uit is, terwijl dit College grote investeringen doet die onnodig meer geld kosten. Denk aan de geldverslindende duurzaamheidsambities die best een tandje minder kunnen.

Meerjarig is Twenterand niet in staat de nota (begroting) sluitend te krijgen. Mag verwacht worden dat het toezichtorgaan van de provincie hieraan haar goedkeuring zal geven?

In de onderbouwing van de kadernota zitten, zoals genoemd wordt onzekerheden. Over welke onzekerheden hebben we het dan? Terwijl de zekerheid geboden wordt, zoals we kunnen lezen, het niveau van voorzieningen zoveel mogelijk te ontzien en dat er geen extra verhoging van de OZB komt... Is dit een eerlijke boodschap voor de inwoners van Twenterand? Een gecamoufleerde boodschap dat er noodzakelijke keuzes gemaakt moeten worden. Deze handelswijze getuigt niet van 'lef' en 'daadkracht'. In het laatste jaar geen extra OZB verhoging.... maar de belastingen worden echter wel verhoogd, maar het besluit daartoe is in het eerste jaar van de huidige coalitie genomen. Onze inwoners gaan ook dit jaar meer betalen!

We willen dat de coalitie en het College zich aan hun woord houden! Namelijk het verder gezond maken van de gemeentefinanciën van Twenterand. Nota bene met stip bovenaan genoemd in het Coalitieakkoord.

Dat dreigt te mislukken. Gezocht is naar een politiek slimme en handige manier door een werkgroep in stellen die tot voorstellen moet komen, zodat dit College kan wegglopen voor het maken van pijnlijke keuzes. Dit is al te doorzichtig, ook met oog op de verkiezingen, en dat mag niet gebeuren.

Het is niet verantwoord om de rekening door te schuiven en nu nog steeds niet de noodzakelijke keuzes te maken. Het is van tweeën een. Als de kennis en kunde niet

aanwezig is om nu daadkracht te tonen en met voorstellen te komen om de financiën op orde te krijgen moet onverwijld actie worden ondernomen.

Er wordt een ambtelijke werkgroep aangekondigd die oplossingen moet gaan zoeken. Gesproken wordt dat er een financiële analyse moet komen van de huidige situatie (nulmeting). Betekent dit dat Twenterand de huidige financiële situatie onvoldoende in beeld heeft? Wat is dan de basis geweest voor de begrotingen 2020 en 2021? Wat betekent dat bovendien voor majeure investeringen, zoals het nieuwe zwembad en het gemeentehuis?

De financiële analyse en de scenario's hadden eerder of op zijn minst nu op tafel moeten liggen.

De kernvraag is: Welke kaders zijn nodig om Twenterand (financieel) solide te krijgen en te houden?

Het begint bij een goed werkende ambtelijke organisatie. De SGP maakt zich zorgen over de ambtelijke capaciteit. Twenterand wil een regie-organisatie zijn. Maar om regie te hebben is voldoende kennis en kundig personeel nodig. De SGP mist gedegen voorstellen wat Twenterand nodig heeft. Deze voorstellen zijn nodig om verder te kunnen bouwen aan onze gemeente. Daar hebben onze inwoners recht op. Kwalitatief goed personeel verdient en bespaart geld, maar het omgekeerde is ook waar. Exemplarisch is de handelwijze van de gemeente in de zogeheten pur huis-kwestie. Het is ongeloofwaardig om alles op het bordje van externe factoren te leggen. Er wordt voorbij gegaan aan interne factoren. Daar liggen kansen. Wat is de cultuur en sfeer binnen de ambtelijke organisatie, maar ook niet te vergeten de houding naar onze inwoners en bedrijven. Het college geeft aan te willen investeren in de ambtelijke organisatie. Daarom is het ongeloofwaardig dat het College voorstellen doet om te bezuinigen op het terrein van opleidingen en I en A (informatisering en automatisering). Het hebben van informatie en goede automatisering is essentieel voor de ambtelijke organisatie.

Perspectief en ontwikkelingen

Ook de SGP wil dat mensen die het hardst de steun van de gemeente nodig hebben ook kunnen blijven rekenen op de gemeente. De sport hoeft nog geen kik te geven of de gemeente zegt al toe om de huur voor 100% kwijt te schelden, dit ondanks dat de beschikbare middelen vanuit het Rijk naar alle waarschijnlijkheid niet voldoende zullen blijken. Helaas hebben we in Twenterand nog steeds een goed draaiende voedselbank nodig. Armoede is een stil kruis wat geleden wordt achter de voordeur.

Wat het behoud van de voorzieningen betreft moet de vraag beantwoord worden: Hoe en welke voorzieningen we tegen zo laag mogelijke kosten kunnen onderhouden. Dat vergt keuzes te durven maken in het licht van de (kern)taken van

de gemeente die uiteraard passend zijn bij de financiële draagkracht. Durft Twenterand financieel solide keuzes te maken?

Het heroverwegen van gemaakte keuzes zal ook onder ogen gezien moeten worden. Hieronder volgen puntsgewijs, onderscheiden zaken, ontwikkelingen die invloed hebben op de gemeentefinanciën van Twenterand.

- ❖ Corona zal invloed hebben op gemeentebegrotingen, Hoe groot is de impact van deze crisis voor Twenterand?
- ❖ Duurzaamheidsambities. De ambities van Twenterand zijn hoog, men wil bij de top van de meest groene gemeenten behoren. Dat vertaald zich veelal in geldverslindende zaken die zogenaamd duurzaam zijn?
- ❖ Welke middelen ontvangt de gemeente Twenterand in het realiseren van haar gedane bod in de Regionale Energie Strategie (RES Twente)?
- ❖ Risico's, ontwikkelingen bij gemeentelijke voorzieningen. (Bijv. Het Punt etc.)
- ❖ Verloop van investeringen. Welke tegenvallers zijn er?
- ❖ Marktconsultatie gemeentelijke inkopen van producten en diensten.
- ❖ Welk perspectief wordt de inwoners geboden in gebieden waar al veel overlast wordt geleden door maatregelen vanuit mede overheden? Denk hierbij aan het gebied rondom de Engbertsdijksvenen. Welke risico's en kosten brengt dit mee voor de betrokkenen in dit gebied en voor de gemeente?
- ❖ Risico en ontwikkelingen Kanaal Almelo de Haandrik.
- ❖ Juridische kosten van de gemeente.
- ❖ Hitte, Droogte, Klimaatadaptatie.
- ❖ Veranderingen, ontwikkelingen wetgeving.
- ❖ Centrumontwikkelingen Vriezenveen en Vroomshoop.

Het antwoord op de kernvraag: *Welke kaders zijn nodig om Twenterand (financieel) solide te krijgen en te houden?* dient bij het vaststellen van de programmabegroting in het komende najaar helder te zijn, wil Twenterand geloofwaardig en betrouwbaar zijn.

Tot slot

De SGP beoogt politiek vanuit het besef, dat de beginselen van Gods Woord ook op staatkundig terrein uitgangspunt dienen te zijn.

De kadernota is de voorloper van de programmabegroting. Dat omvat het gehele gemeentelijk bedrijf die ten dienste behoort te staan aan haar inwoners en alle andere betrokken partijen. Er zijn los van de genoemde punten ook behartigenswaardige zaken gemoeid en benoemd in de kadernota die wij ook van harte zullen steunen en het is en blijft ons voornemen om constructief samen te werken ten goede voor de inwoners in Twenterand.

U maakt het de SGP fractie echter wel moeilijk om met een kadernota in te stemmen wanneer de noodzakelijke informatie niet voor handen is. De vragen die de SGP fractie heeft zijn afzonderlijk in een bijlage puntsgewijs weergegeven.

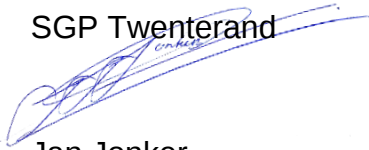
De SGP verwacht van het College dat zij haar verantwoordelijkheid neemt om financieel solide beleid te voeren en in het najaar met een realistische begroting te komen.

Ondanks de kritische noten wil de SGP de ambtelijke organisatie bedanken voor het vele werk wat gedaan is. Veel dank is ook verschuldigd aan de vele vrijwilligers en mantelzorgers die zich inzetten voor de naaste en de belangen van Twenterand. Zonder deze vrijwilligers en mantelzorgers is de samenleving failliet.

Samen hebben we de taak en de verantwoordelijkheid om te blijven werken aan een gemeente die ten dienste staat van onze inwoners, bedrijven en andere betrokken verenigingen, organisaties etc.

We wensen iedereen Gods zegen toe bij de uitvoering van hun taken en verantwoordelijkheden op weg naar het komende begrotingsjaar 2022.

SGP Twenterand

Jan Jonker

BIJLAGE: Vragen SGP Kadernota 2022